

dictis septem, et mortem crucis; nam patibulum crucis erat supplicium pessimorum, et per consequens ad maius vituperium eius hoc excogitaverunt; unde Sap. ii in persona Iudaici populi dicitur: *Morte turpissima condemnemus eum;* et Ier. xi, in persona Domini, dicit: *Cogitaverunt super me consilia, dicentes: Venite mittamus ligna in panem eius, id est, crucifigamus eum, et crucifixio eius suae doctrinae, quam dicit panem, commisceatur; ac per hanc vilitatem supplicii a cunctis viventibus respuatur: et sic: Eradicemus eum de terra viventium, et nomen eius non memoretur amplius.* Et per Prophetam Psal. xxi lamentabiliter dicit: *Foderunt manus meas, et pedes meos, scilicet, clavorum acumine;* nec inquit, transfixerunt, sed foderunt, ut denotet fructum diffusionis gratiarum qui inde secutus est, scilicet, gloriam sempiternam; unde versus:

Fossa parit tellus optato tempore coelis.
Fossa caro Christi coelica dona dedit.

519. Et subdit Propheta, dicens: *Dinumeraverunt omnia ossa mea,* scilicet, propter violentam corporis extensionem, sicut supra dictum est.

520. Respice ergo, mens devota, iaculo compassio-
nis percussa, ad sponsum tuum dilectum Iesum, et
vide in pugna hostili praesentis vitae illum factum
nobis tricoloratum vexillum; candor enim virginea-
carnis et nigredo livida flagellorum, atque cruoris ef-
fusi rubor ostendunt Iesum tricoloratum vexillum,
ut et tu, anima mea, simili formeris effigie, inno-

centia candida, poenitentia nigra, et charitate ignea rubicunda, atque sic tota piissimi Iesu Sanguine colorata, desideres toto corde pro eius amore fundere sanguinem, ut eius morti sanctissimae conformeris.

DOMINICA DE PASSIONE

Item de causa formali passionis Christi.

SEXTO propter blasphemationem; quanto enim qui blasphematur est in gradu sublimiori, tanto ei blasphemia publice coram populo irrogata, est gravior censenda.

522. Sed considera blasphemias praedictas contra Iesum, antequam moreretur in cruce. Non enim sufficit impiis tanta exercuisse ludibria contra eum, quibus per totam noctem usque ad horam crucis repleverunt animam eius; verum etiam, omni humanitate postposita, omni pudore reiecto, omnino effrontes ipsi scelerati Principes Sacerdotum cum Scribis, et senioribus populi, exentes de civitate ad crucifixionis locum, ibi mansueto agno insultaturi accudent dicentes, sicut ex praecedentibus patet: *Vah! qui destruis templum Dei; alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere; Christus Rex Israel descendat nunc de cruce, et credimus ei:* et multas alias blasphemias dixerunt contra eum: unde So-

phon. i ait: *Blasphemaverunt Dominum exercituum.*

523. Considera, omens devota, quanto furore ministri talium impiorum in omnibus actibus passionis suae tractaverunt Iesum, quando ipsi Principes Sacerdotum, et Scribae, et seniores populi, in quibus debebat apparere maturitas, et gravitas in iudicando sceleratos etiam, ex interno furore ad tantam exterius rabidam infamiam porumpunt, quod in festivitate sacrorum dierum non erubentes contra omnem illorum consuetudinem, atque mores, egressi sunt ad locum publici supplicii, morienti iusto sic insultantes.

524. Admirandam quidem invercundiam sui status in hoc actu demonstraverunt, qui ex horribili odio in Dominum Iesum processisse manifeste videtur: proinde omnis immanis crudelitas quae possit ex cogitari, contra Christum per hos impios et eorum ministros, ut placerent eis, ex eorum rabida furia exercitata est; unde Propheta in persona Domini ait, Psal. xxi: *Circumdederunt me vituli multi, tauri pingues obsederunt me: aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens, et rugiens.*

525. Cogita ergo, fidelis anima, quam crudeliter tractaverunt eum, quum de nocte libere haberent eum in manibus suis, quando cum inaudita impudentia sic coram omni populo exeentes, omni reiecto pudore, et rubore, punctivas invectiones, et contumelias derisivas exclamaverunt alta voce contra hominem deficientem, morientem, et pendente in ligno, et toto corpore sanguine desfluentem;

unde merito Ier. xii in persona Domini ait: *Haereditas mea, quasi leo in sylva, scilicet, propter crudelitatem; et iterum Propheta Psal. xxxvii: Amici mei, et proximi mei adversus me appropinquaverunt, et steterunt; et iterum idem ait, Psal. xxx: Audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu, scilicet, crucis meae; et iterum, Psal. lxviii: Opprobria exprobrantium tibi, o Pater aeternae, ceciderunt super me; ego autem tamquam surdus non audiebam, et sicut mutus non aperiens os suum; et alibi dicitur: Adversum me loquebantur, qui sedebant in porta, (Psal. lxviii) scilicet, ad spectaculum mortis meae, et in me psallebant, qui bibebant vinum, scilicet, in conviviis, et tabernis, quia dies festi erant.*

FERIA SECUNDA

Item de causa formalis passionis Christi.

SEPTIMO propter confusionem. Quanto enim quis est in gloria sublimior, tanto eius confusio efficitur maior. Ex praecedentibus dignitatibus clarescere potest dignitas Christi, atque eius summa sublimitas.

527. Sed et ex sex, quae in praecedenti articulo dicta sunt, manifeste appareat quanta fuerit confusio eius pendentis in cruce, quum homo tam nobilis naturae, tam speciosae formae, tantae sapientiae,

tantaeque potentiae in miraculis operandis, tantae famae, tantae sequelae, tantae gloriae, taliter fuerit derisor tam dire flagellatus, atque afflictus, spinis coronatus, totus nudatus, tam atrociter cruci affixus, et ad omnium spectaculum in cruce levatus; et tam crudeliter blasphematus. Et quis posset exprimere talem confusionem? Merito ergo Thren. III Ierem. praedixit dicens: *Saturabitur opprobriis:* et per Prophetam inquit, Psal. LXVIII: *Sustinui opprobrium, scilicet, in corde meo;* nam sicut verbena affligunt corpus, sic verbis opprobriosis affligitur cor; et addit: *Et confusio faciei meae cooperuit me.* Insuper subdit, dicens: *Tu scis improbum meum et confusionem meam, et reverentiam meam;* confusio enim magna est homini, quando ut fur fatigatur, et flagellatur, et tamdem suspenditur; et sequitur: *Sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit; qui consolaretur, et non inveni.* Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me acetum. Ad litteram.

528. Ad confusionis autem illius augmentum, et complementum, cum eo crucifixerunt duos scelestos latrones, medium statuentes Iesum, tamquam excellentiorem in sceleribus, et in impietatibus nequiores, sicut Is. LIII cap., praedixerat: *Et cum sceleratis reputatus est.*

529. Attende autem quod licet Iudeorum insaniam ad infamiam Domini Iesu ipsum inseruit medium inter latrones; divina tamen providentia in hoc facta et futurum iudicium, et redemptionis beneficium singulariter demonstravit. Nam et totum ge-

nus humanum latrociniis paternaee praevericationis infectum infernali cruciatu debuit iustitia mediante affligi. In cuius generis medio Salvator mundi affixus, electos ex mera gratia quasi latronem dextrum iustificando convertit, et reprobos quasi sinistrum latronem exigente iustitia in sua pertinacia reliquit; ut sic dexter latro inveniat in misericordia crucifixi Iesu unde gratias agat; sinister vero in sua obstinatus malitia non inveniat quid reprehendat.

530. Proinde non vacat a mysterio quod uterque latro utrinque blasphemus fuit, et convitians Salvatorem. Quia Salvator mundi, sicut nullum a peccato liberum, vel reatu invenit, sic pro salvandis omnibus venit, licet eius liberationis fructus ad solos transferatur electos; sed hoc non est ex defectu redimenti pretii, vel redemptoris Christi, sed est ex caeca malitia obstinati animi reproborum; horum siquidem figuram tenuit latro ille sinister, qui nec mansuetudine benedicti Iesu conspecta, nec ex visione tam manifestorum miraculorum quibus fuit tota mundi machina immutata, nec ex benigna Iesu susceptione facta de socio latrone converso, nec de charitativa correptione, consocii se in maleficio confitentis consortem, et sibi Iesum prædicantis insontem potuit converti, ac revocari. Cui ergo impius iste, nisi propriae malitiae suam damnationem ascribet? et cui etiam dexter latro suam salutem deputare potest, nisi illius gratiae, atque dono, qui in eius latere in cruce pendebat? qui ipsum ad se diligendum, confitendum, prædican-

dum, et defendendum, gratuita miseratione convertit. Pro omnibus supradictis Philippus Cancellarius Parisiensis in persona Domini ait:

Vide homo quae pro te patior;
Non est dolor sicut quo crucior;
Ad te clamo, qui pro te morior;
Vide poenas quibus afficior;
Vide clavos quibus confodior;
Quum sit tantus dolor exterior,
Intus tamen planctus est gravior,
Tam ingratum dum te experior.

531. Quanto autem charitatis ardore, omnibus supradictis modis confusionem sustinuerit pro nostra redemptione amorosus Iesus ostendit Apostolus ad Hebr. xii, dicens: *Per patientiam curramus ad propositum nobis certamen aspicientes in auctorem fidei, et consummatorem Iesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crux, confusionem contempta.*

532. Tanta fuit confusio, quam tunc sustinuit Iesus (ut ad verecundiam nostrae malitiae loquar), quod insensibilis creatura testatur, concusso superna virtute toto isto sensibili mundo, nam et sol obscuratus est, retrahens lumen suum, quasi horrens tantam confusionem perpeti creatorem; velum templi scissum est, ostendens propalatam esse viam regni coelorum per crucis confusionem quam Christus pro nobis sustinere dignatus est; monumenta aperta sunt, ut claresceret, quod confusio crucis Christi virtute sua nostras confusiones eminus propulsabat; et sic iste totus sensibilis mundus

colore suo privatus quodammodo videbatur horrere, et nitebatur ostendere confusione omnium conditoris, et in eius confusibili morte lugubre, et funebre assumere vestimentum.

533. Tu igitur, anima mea, secundum Augustin. in lib. de Virginitate: Aspice vulnera in cruce pendentis, sanguinem morientis, pretium redimenti, cicatrices resurgentis; caput habet inclinatum ad osculandum, cor apertum ad diligendum, brachia extensa ad amplexandum, totum corpus expositum ad redimendum; haec quanta sint, cogitate; haec in statera cordis vestri appendite, ut totus vobis figatur in corde, qui pro nobis fixus fuit in cruce.

FERIA TERTIA

De causa finali passionis Christi.

QUARTO inquit, *humiliatus sum nimis*, scilicet, propter causam finalem. Si vero ultima consideratur causa finalis in Dominica Passione, et circumstantiae mortis Christi debite examinentur, apparebit etiam abyssus humilitatis et confusionis ex alia septemplici ratione. Primo propter locum; secundo propter situm; tertio propter festum; quarto propter horam; quinto propter modum; sexto propter causam; septimo propter finalem mortem.

535. Primo propter locum; nam qui elegit Beth-

lehem nativitatii, elegit Ierusalem passioni, ut maior esset ignominia, quam ortus sui erat gloria. Erat autem Ierusalem metropolitana civitas et principalis sedes regni, magisterii et sacerdotii; ideo ibi debebat pati, qui erat Rex, Magister, et Sacerdos in cultu unius Dei, et magis erat referata populo. Nam, ut dicitur Act. II: *Eran in Ierusalem habitantes Iudei viri religiosi ex omni natione quae sub coelo est; et subditur: Parthi, et Medi, et Elamitae, et qui habitant Mesopotamiam, Iudeam et Cappadociam, Pontum et Asiam, Phrigiam et Pamphyliam, Aegyptum et partes Lybiae quae est circa Cyrenem, et advenae Romani. Iudei quoque et Proselyti, Cretes et Arabes.* Ex quo patent quod Christi mors per infamiae diffusio-
nem ad omnes mundi partes maximaee ignominiae fuit.

536. Secundo propter situm, scilicet, qui fuit Calvariae mons, locus et situs, ubi impii trucidabantur, utique ignominiosus et maxime in Dei populo diffamatus; tum propter civitatem in qua erat sedes divini cultus; tum propter multitudinem ci-
vitatis, quia ad eam sicut dictum est, quasi ex omnibus mundi partibus confluebant; unde de tali loco Ioann. xix dicitur: *Suscepserunt autem Iesum, et eduxerunt eum, et baiulans sibi crucem exivit in eum qui dicitur Calvariae locus, Hebraice autem Golgotha, in quo eum crucifixerunt.* Hic quidem est mons, secundum Hieronymum, in quo Abraham iussus est immolare filium suum Isaac, Genes. xxii. Lege historiam, et mystice invenies

quod Abraham significat Deum Patrem, et Isaac Christum Filium, mons charitatem; duo iuvenes sunt duo increduli populi, scilicet, Iudaicus et Gentilis; asinus est stultitia Iudeorum; ara, ligna et vepres sunt ipsa sacra crux; Isaac divinitas; aries vero humanitas; sed ignis est ardens charitas et angustia passionis Filii Dei Iesu Christi.

537. Tertio propter festum, scilicet, azymorum, quando de Iudea tanto die in Ierusalem populus Israel convenire debebat. Nam secundum Nicolaum de Lyra. viri tenebantur ter in anno Ierosolymis interesse festo, et apparere coram Domino. Primo in Pascha, quod anno illo fuit sexta feria, et in die illo crucifixus est Christus; secundo in Pentecoste, scilicet, in memoriam datae legis in monte Sinai, quia secundum Glossam, a die Agni immolati quinquagesima die data est; tertio in Scenopegia, quod est idem quod fixio tabernaculorum, et siebat in memoria quadraginta annorum quibus fuerunt filii Israel in tabernaculis in deserto.

FERIA QUARTA

Item de causa finali passionis Christi.

QUARTO propter horam, scilicet, meridianam, in qua omnes de civitate, et de propinquis parti-
bus facilius concurrere poterant ad spectaculum in Christi contumeliae, et opprobrii augmentum.

539. Quinta propter modum, scilicet, in alto loco, ut ab omnibus circumstantibus visus, et sic delus confusibilius moreretur, sicut Is. LII cap. praedixerat, dicens: *Exaltabitur et sublimis erit valde*, sicut in fine praecedentis artic. dictum est, unde merito Gregorius in quadam Homilia ait: Tanto dignius Deus ab omnibus honorandus est, quanto pro omnibus indigna suscepit.

540. Sexto propter causam, qui videlicet crucifixus est sub titulo summae blasphemiae et ignominae, scilicet, quia dicebat, se esse summum Deum, sub qua causa aut titulo nullum umquam scelestum legimus esse passum; unde Ioann. xix, dixerunt Pilato: *Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit*. Adverte quod non dicunt, quia Filium Dei se dixit, sed Filium Dei se fecit; ut per hoc ostendant, quod falso et arroganter usurpaverit hoc nomen; innituntur autem legi illi, Levitico xxiv: *Qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur*. Blasphemia quidem in Deum est eius divinitatem univoce, et coaequaliter attribuire creaturae, et pro tanto dicunt eum blasphemasse dicendo se esse Filium Dei, Deo, scilicet, Patri coaequalem et substantialem.

541. Et quidem blasphemia extitisset et magna, si Deus talem Filium gignere et habere non posset, aut si ex Scripturis sacris, et ex certissima fide sanctorum Prophetarum et Patrum necessario convincere possent, quod Deus nullatenus Filium habet; cuius tamen oppositum ex eorum Scripturis

habetur, sicut diffuse et irrefragabiliter probari posset, et plerique Doctores efficacissime probaverunt, quae causa brevitatis omitto. Adde quod si verum non extitisset Deus, per miracula sua propria, quae nullus alius potest patrare, veritatis testimonium non dedisset, sicut supra in tertio praecedenti articulo et ratione quarta, circa principium monstratum est.

FERIA QUINTA

Item de causa finali passionis Christi.

SEPTIMO propter finalem mortem praedicta omnia concludentem, et confirmantem, quia finis rei acta praecedentia probat. Proinde IOANN. XVI dicitur, quod quum Dominus dixisset: *Consummata est, statim subiungitur, et inclinato capite tradidit spiritum*.

543. Inclinavit autem caput maxime ut ostenderet nobis quatuor. Primo gravitatem; secundo humilitatem; tertio paupertatem; quarto gratuitatem. Primo autem inclinavit in morte caput, ut ostenderet gravitatem. Consuevit enim homo prae nimio onere aggravatus suum inclinare caput; sic Christus aggravatus pondere peccatorum nostrorum inclinavit caput; unde I Petr. ii: *Peccata nostra ipse pertutit in corpore suo super lignum*; et Thren. i: *Convolutae sunt iniuriantes, scilicet, peccatorum, et impositae collo meo*. Secundo ut ostenderet pau-

pertatem; fuit enim tantae paupertatis in morte Filius Dei Jesus Christus, quod non habuit ubi reclinaret caput suum; unde Bernard.: O vita Angelorum, o thesaure pauperum; quum vulpes foveam habeant, et volucres coeli nidos; tu tamen in cruce caput ubi reclinares non habuisti. Tertio, ut ostenderet humilitatem, scilicet, esse viam ad gloriam sempiternam; proinde Prov. iv, dicitur: *Viam monstrabo tibi, et ducam te per semitas aequitatis, quas quam ingressus fueris, non arctabuntur gressus tui et currens non habebis offendiculum;* unde Hugo in lib. de clav. animae: Per humilitatis viam revertimur ad coelestem patriam; et per Prophetam Dominus ait: *Non habitabit in medio domus meae, qui facit superbiam.* Quarto ut ostenderet gratuitatem, id est, ut augeret gratiam Deo Patri pro mortis victoria. Solent enim gratias agentes inclinare caput; eius enim mors nostrae mortis victoriae fuit, *quia mortem nostram moriendo destruxit;* unde I Cor. xi Apostolus ait: *Absorpta est mors in victoria;* et iterum subdit: *Deo gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum Christum.*

544. O mors amabilis, o passio desiderabilis, o profunditas admirabilis, quid mirabilius, quam quod mors vivificat? vulnera sanant? sanguis emundat? dolor ad amorem inflammat? aperto lateris cordi coniungit et copulat? et quod mirabilius est, sol obscuratus plus solito fulget? ignis extinctus cor magis inflammat? passio ignominiosa glorificat? sitis inebriat? nuditas virtutum vestibus ornat?

conclavatae manus nos solvunt? pedes confixi nos currere faciunt? emittens spiritum vitam inspirat, atque in ligno decedens ad coelestia vocat?

545. Ergo pro supradictorum conclusione August. in lib. de quatuor virtutibus cardinalibus ait: Filius Dei ad crucem ducitur; expalmatur qui est vera palma victoriae; spinis coronatur qui peccatorum spinas corrumpere venit; ligatur qui solvit compeditos; ligno suspenditur qui erigit elisos; aceto potatur fons vitae; disciplina caeditur, salus vulneratur, vita moritur, occidit ad tempus vitam mors, ut in perpetuum a vita occidatur mors. Et iterum idem ait: Ecce pro impio pietas flagellatur, pro stulto sapientia deluditur, pro mendace veritas negatur, et damnatur iustitia pro iniquo, misericordia affligitur pro infidei, pro misero repletur sinceritas aceto, inebriatur felle dulcedo, moritur vita pro mortuo.

546. Ex omnibus praecedentibus patet quod mortuus est Christus iustus pro iniustis, ab iniustis, et pro iniustis, cum iniustis, et ex iniustis causis sub iniustis iudicibus, cum iniustis poenis atque suppliciis. Respic ergo, mens devota, in faciem Christi tui, et contemplare in eo crucis portationem in exemplum nostrae imitationis; corporis nudationem in exemplum nostrae confessionis quae debet esse nuda; brachiorum extensionem ad amplexandum, in signum de peccato redeuntis in gratiam receptionis; clavorum in manibus et pedibus infexionem, propter memoriam fixae et stabilis recordationis; coronae spineae impositionem, in fi-

gura nostrae glorificationis; capitis inclinationem ad osculum, in signum nostrae reconciliationis; lateris apertio[n]em, propter effusionem pretii nostrae redēptionis et ablutionis; exi[ti]t enim ab eo sanguis et aqua, ex quibus anima mea redēpta et lota est.

FERIA SEXTA

Fasciculus myrrhae ex doloribus dulcissimi Iesu.

Si enim ex omnibus derisionibus, flagellis, spinis, clavi, doloribus, poenis, exprobrationibus, subsannationibus, colaphis, alapis, sputis, confusib[us], et his similibus, vis componere et colligare fasciculum myrrhae, require in brevi de Dominica Passione quae in mente recondere possis ad devote contemplandum, intellectualiter intuendum, atque suaviter degustandum; ut tamquam sponsa Christi dicere valeas de amorosissimo sponso tuo Iesu illud Cant. i: *Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi inter ubera mea*, id est, inter intellectum contemplantem, et affectum degustantem, *commorabitur*, scilicet, strictus, et perseveranter.

548. Considera enim primo quis est qui patitur; secundo qualis est qui patitur; tertio quantus est qui patitur; quarto qua de causa patitur; quinto quali forma patitur; sexto quanta sunt quae patitur; septimo a quibus patitur; octavo in quibus ipse patitur; nono in quibus membris ipse pati-

tur; decimo quanta acerba patitur; undecimo quantum intense patitur; duodecimo quam meritorie patitur.

549. Primo considera quis est qui patitur, et indubitanter tene ipsum Dei Filium aeternum, regem omnium, ideale principium, redemptorem impiorum hominum; secundo qualis est qui patitur, quia innocentissimus, et nobilissimus, imaginem habens aeterni regis; tertio quantus est qui patitur, et admirare maiestatem annihilari, speciositatem deformari, felicitatem tormentari; quarto qua de causa patitur, quia pro inimici redēptione, pro caeci illuminatione, et pro luti glorificatione; quinto quali forma patitur, quia obedientissime respectu Dei, severissime respectu sui, libertissime respectu integrati; sexto quanta sunt quae patitur, quia ut latrunculus vincula, ut stultus ludibria, et ut iniquus supplicia; septimo a quibus ipse patitur, quia a gentibus et Iudeis, a dominis et servis, a viris et mulieribus; octavo in quibus ipse patitur, quia in tota familia, in honore, et fama, et paupercula substantia; nono in quibus membris ipse patitur, in manibus transfixionem, in pedibus confixionem, et in toto corpore flagellationem; decimo quanta acerba patitur ex locis nervosis, quia in manibus, et pedibus; et speciem passionis, quia si volebat in pedibus mitigare dolorem, multo magis in manibus lacerabatur, et econverso; undecimo quam intense patitur ex corporis complexione qua nulla delicatio, quia quod divino producitur miraculo, ad melius terminatur, quam quod natura producere

posset, ex mentis dispositione qua comprehendebat acutius nocumentum, quae comprehensio tristitia nominatur, ex quo sensibus causatur dolor ex auxilii privatione. In aliis enim patientibus mitigatur dolor exterior, vel tristitia interior, ex aliqua consideratione rationis redundante in sensualitatem, quod in Christo paciente non fuit; unicuique enim virium, ut ait Damascen. permisum est agere vel pati, quod ei proprium est; duodecimo, quam meritorie patitur; fuit enim passio sua, et mors satisfactoria pro peccantium multitudine, pro peccatorum magnitudine, proque poenarum infinita duratione.

SABBATO

Abyssus incomprehensibilis utilitatis et fructuositatis ex passione Christi.

TERTIUM principaliter circa Dominicam Passione nem contemplerum abyssum incomprehensibilis utilitatis et fructuositatis; quia de se Dominus per Prophetam subdit dicens, Psal. xxxvii: *Domine, ante te omne desiderium meum*, id est, tu scis, quia omnia sustineo propter obedientiam tuam, et propter humani generis utilitatem et fructum; non propter meam commoditatem, et lucrum, quod in persona humani generis Propheta Domino confitetur dicens Psal xv: *Bonorum meorum non eges*; nam

nec nobiscum nec propter nos efficitur Deus maior, sicut nec absque nobis est minor. Ex quo patet quod amor, qui tanta pro nobis fecit Dominum pati, gratuitus fuit, quod intelligens quidam orabat Dominum, dicens: O amor, qui me amasti sine te, fac me diligere te sine me. Ut igitur clarescant admirandi fructus desiderii Christi morientis pro nobis, et quam magna sint mysteria crucis eius, assumam mysticam figuram crucis de qua Dan. iv dicitur: *Videbam, et ecce arbor in medio terrae, et altitudo eius nimia, et magna arbor et fortis, et proceritas eius contingens coelum. Aspectus illius erat usque ad terminos terrae universae: Folia eius pulcherrima, et fructus eius ninius, et esca universorum in ea. Et subter eam habitabant animalia et bestiae, et in ramis eius conversabantur volucres coeli, et ex ea vescebatur omnis caro*; in quibus verbis duodecim fructus ligni vitae, id est, sanctissimae Crucis mirifice demonstrantur. Primus fructus dicitur aptitudo, et de hoc ait: *Videbam, ei ecce arbor in medio terrae*; secundus est altitudo et de hoc ait: *altitudo eius nimia*; tertius est magnitudo, unde ait: *et magna arbor*; quartus dicitur fortitudo, unde subdit: *et fortis*; quintus dicitur rectitudo, unde ait: *et proceritas eius attingens coelum*; sextus dicitur latitudo, unde subditur: *aspectus illius erat usque ad terminos universae terrae*; septimus dicitur pulchritudo, unde ait: *folia eius pulcherrima*; octavus dicitur multitudo, unde ait: *et fructus eius ninius*; nonus dicitur dulcedo, unde ait: *et esca universorum in ea*;

decimus dicitur sanctitudo, et de hoc inquit: *subter eam habitabant animalia et bestiae; undecimus promptitudo, unde subditur; et in ramis eius conversabantur volucres coeli;* duodecimus dicitur plenitudo, et hoc ultimo subinfertur: *et ex ea vescebatur omnis caro.*

551. De tali autem ligno vitae Apoc. ii Ioann. ait: *Vincenti dabo edere de ligno vitae;* in quibus verbis ostenditur affectuosa saporositas huius ligni et fructuum eius, et maxime quoad tria. Primo quoad subiectum convenientissimum ibi, *vincenti;* secundo quoad actum dulcorosissimum ibi, *dabo edere;* tertio quoad obiectum amorosissimum ibi, *de ligno vitae;* quod potest esse thema in festis Crucis. Et ut suavius degustentur praedicti fructus, quemlibet in quatuor partes dividemus, ut etiam in ipsa divisione cuiuslibet fructus, quasi materialiter crucis mysterium aperiatur.

DOMINICA PALMARUM

Aptitudo Christi crucifixi. Crux Christi commune vexillum omnium salvandorum. Angelii.

De tribus aliis fructibus. - Primo consideremus primum fructum.

553. Primus fructus dicitur aptitudo Christi crucifixi. Contemplare, devota mens, quanta et quam

magna sint mysteria crucis Christi; considera, quod sicut Propheta ait Psal. LXXXII: *Deus rex noster ante saecula operatus est salutem in medio terrae,* scilicet, habitabilis; ideo Dan. inquit: *Videbam, et ecce arbor in medio terrae,* unde merito Gen. ii dictum est: *Lignum vitae in medio paradisi,* id est, sanctae Ecclesiae, ex Angelis et hominibus constitutae. Quod verbum potest etiam pro themate sumi: propter quatuor enim statuit Deus crucem et mortem Christi in medio terrae. Primo, tamquam commune vexillum; secundo, tamquam commune meritum; tertio, tamquam commune gaudium; quarto, tamquam commune exemplum.

554. Primo statuit eam tamquam commune vexillum, scilicet, omnium salvandorum; quod intelligimus tam de Angelis quam de hominibus. Primo enim fuit vexillum, cuius virtute Angeli sancti in coelo satanam et alios malignos spiritus prostraverunt, et ad inferos proiecerunt. Proinde Apoc. xii de electis Angelis cum reprobis pugnantibus ponuntur tria. Primum est pugnae causa; secundum est pugna; tertium est victoria. Primo enim inter bonos Angelos, et reprobos invicem adversantes ponitur contrarietatis, et pugnae causa. Prima quidem occasio, quare diabolus S. Ecclesiam primo in Angelis in coelo, secundo in hominibus in terra impugnavit, et persecutus est, extitit fides Christi incarnandi, quem proposuit universalem mediatorem inter se, et creaturam rationalem. Non enim fas est dicere plures esse mediatores, nec rationa-